

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

40e jaargang nr. 1 • februari 2019

MEDITATIE

Eén in Christus

*'U allen die door de doop één met Christus bent geworden,
hebt u met Christus omkleed.
Er zijn geen Joden of Grieken meer,
slaven of vrijen, mannen of vrouwen -
u bent allen één in Christus Jezus.
En omdat u Christus toebehoort,
bent u nakomelingen van Abraham,
erfgenamen volgens de belofte.'*
(Galaten 3: 27-29)

In de tweede week van januari kwam de zogeheten Nashville verklaring in het nieuws. De media buitelden over elkaar heen om te betogen dat het een anti-homo document zou zijn. Drie dagen was het voorpaginanieuws, daarna werd het weer stil. Terwijl de kwestie waar het om gaat geen stilte verdraagt. Ze blijft van belang en daarom wil ik er nu opnieuw op ingaan na dat ook in de dienst van 13 januari gedaan te hebben. De Nederlandse vertaling van de Nashville verklaring is ondertekend door 250 predikanten en een enkele politicus uit het behoudende deel van de Kerk. Ik schrijf Kerk met een hoofdletter, omdat ik hieronder alle kerkgenootschappen onder een noemer breng. Wie laat zich daar wat aan gelegen liggen? Wie van de LHBTI'ers vindt het belangrijk wat conservatieve predikanten uit een relatief klein deel van protestants Nederland zeggen? Waarom al die ophef? Tegelijk besef ik dat de officiële standpunten van de Room-Katholieke Kerk en van de Oosters-Orthodoxe Kerken niet veel verschillen van wat in de Nashville verklaring staat. Er zijn nog stappen te zetten in de emancipatie van LHBTI'ers, juist ook vanuit de Kerk.

De Nashville verklaring is geen anti-homo document. De verklaring is misschien onaangenaam, ze bevat een misvatting, maar is niet anti. De verklaring is juist ergens voor. De verklaring is voor het huwelijk als een door God ingesteld verbond tussen één man en één vrouw. Het huwelijk is het exclusieve kader waarbinnen volgens deze verklaring seksualiteit beleefd

mag worden. De opstellers noemen zichzelf Bijbelgetrouw, een term die niets zegt, want je mag verwachten dat ieder die de Bijbel leest, dat eerlijk en oprecht doet. Ik vertaal het maar als een intentieverklaring van en voor mensen die de Bijbel letterlijk willen lezen en letterlijk willen toepassen in hun eigen leven en die bezig zijn met vragen over seksualiteit en gender. En ik lees verder iets over de gelijkwaardigheid van alle mensen. Ik lees over het aanvaarden van een bepaalde seksuele identiteit als zodanig. Ik lees iets over spijt van verkeerde omgang met mensen met een homoseksuele geaardheid en transgender. Ik lees dat 'zij die bij zichzelf een homoseksuele gerichtheid herkennen of worstelen met hun geslachtelijkheid, mogen weten in de christelijke gemeente een volwaardige plaats te hebben.' Vanuit die hoek van de Kerk zijn dat nieuwe dingen en zie ik dat als een stap vooruit.

En laten we wel wezen, ik denk dat veel mensen in het meer progressieve deel van de Kerk van boven de 50 een ontwikkeling hebben doorgemaakt in hun denken over seksualiteit en over homoseksualiteit, over hoe je als christen daarmee omgaat. Er zijn misschien gesprekken geweest met je ouders of omgekeerd met je kinderen. Bij veel mensen is dat gaan verschuiven. Persoonlijk herken ik die ontwikkeling wel. Wat dat betreft voel ik wel mee met de opstellers van de verklaring.

En toch vind ik dat ze niet ver genoeg gaan. Als ze dan de Bijbel letterlijk wil lezen, dan moeten ze het ook consequent doen en niet maar lukraak of willekeurig op dit onderwerp. En je moet een juiste voorstelling geven van hoe het zit. Het huwelijk is geen door God gegeven instelling en dan nog bedoeld voor één man en één vrouw. De Bijbel volgt de cultuur, niet omgekeerd. Hoe is het anders te verklaren dat in de Bijbel kritiekloos gesproken wordt over de meerdere vrouwen van Abraham, van Jakob, van David, van Salomo? Als seksualiteit alleen een plaats heeft binnen een huwelijk van één man en één vrouw, wat doe je dan met het gebod tot het huwelijk met de vrouw van je broer als deze kinderloos gestorven is, om voor je broer nakomelingen te verwekken? Dat is cultuur.

De Nashville verklaring gaat niet ver genoeg, omdat als ze erkent dat iemand met een seksuele geaardheid geboren wordt – welke die dan ook is – en dat doet ze, ze niet alleen A moet zeggen dat iemand zo mag zijn, maar ook B dat diegene ernaar mag leven. Jezus kan ons misschien verlossen van zondige begeerten, maar als de apostel Paulus al toegeeft dat het beter is om te trouwen dan om van te branden van begeerte, dan begrijp ik ook van hem dat het seksuele verlangen niet verdwijnt door te bidden. Het is niet christelijk om elkaar ondragelijke lasten op te leggen of om een oordeel over het leven van een ander te hebben. Het uiting geven aan je seksualiteit en aan je identiteit is je eigen verantwoordelijkheid, zolang je een ander geen kwaad doet. Ieder mag daar zelf naar eer en geweten een weg in zoeken.

Dat is wat ik in de Bijbel lees en het is goed protestants dat ieder zelf mag nadenken en dat datgene wat je in het persoonlijke gesprek hoort – als je het al niet zelf aan den lijve ondervindt – ook gevolgen heeft voor je principiële stellingnames. Anders ben je als iemand die zijn talent in de grond stopt en er niets mee doet uit angst voor het oordeel van de meester. De Bijbel heeft misschien het eerste woord, maar niet het laatste woord. Nee, dan liever het erop wagen om te kunnen zeggen dat ons vijf talenten zijn toevertrouwd en dat we er vijf hebben bijverdiend door onze nek uit te steken en liever nog onze hand en het op te nemen voor mensen.

Vanuit de achterban van de opstellers van de Nashville verklaring gedacht, zie ik de verklaring als een stap in de goede richting, maar het mag niet de laatste stap zijn. Graag wil ik dat ieder zich ten volle geaccepteerd weet naar seksuele geaardheid of geslachtelijke identiteit. Laten we als christelijke gemeente ieder mens de ruimte geven om zichzelf te zijn en om het leven in te vullen zoals ieder het zelf als goed en passend ervaart. Dan gaat het niet om barmhartig zijn of om een pastorale benadering. Het gaat om de principiële gelijkwaardigheid in alle facetten en om de fundamentele gelijkheid om invulling te geven aan je eigen leven of je nu man of vrouw bent, hetero of homo en alles wat je nog meer kunt zijn. Een mens is een mens is een mens is een mens; zo simpel is het. Daar valt niet mee

te sjoemelen. Elke andere invulling is tot schade van jezelf en de medemens.

De Nashville verklaring kan wel voor ieder een appel zijn. Wat betekent het voor ons in ons denken, in onze levenshouding en in ons gedrag om christen te zijn? In welke relatie staan we tot God? Hoe laten we onze gewetens spreken en hoe inspireert de Bijbel ons op het gebied van seksualiteit, maar ook op het gebied van geld verdienen en uitgeven, vrijetijdsbesteding, arbeidsmoraal, maatschappelijke en politieke activiteit? Of leven we zo'n beetje gedachteloos en voor het vaderland weg? Laten we zorgvuldig omgaan met elkaar.

ds. Dick Snijders

KERKDIENTEN

zondag 3 februari 10.00 uur KERK	Werelddiaconaat Ds. P.J.G. Jeroense organist: D. Luijmes m.m.v. ZWO
10.15 uur TERTZIO	Ds. D.J.A. Sniijders organist: P. de Leeuwewerk
19.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Sniijders Ademviering organist: D. Luijmes
zondag 10 februari 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Sniijders organist: IJ. ter Haar
zondag 17 februari 10.00 uur KERK	Ds. P.J.G. Jeroense organist: D. Luijmes m.m.v. SMKK
10.15 uur TERTZIO	ds. Jac. Franken organist: D. Jonkers
20.00 uur KOOR KERK	Spiritueel Café Ds. P.J.G. Jeroense
zondag 24 februari 10.00 uur KERK 12+groep	Ds. D.J.A. Sniijders organist: J. Jansma
vrijdag 1 maart 19.00 uur MOLUKSE KERK SELA MACHLEKOT	Wereldgebedsdag organisatie: Oecumenisch beraad
zondag 3 maart 10.00 uur KERK	Biddag voor gewas en arbeid Ds. D.J.A. Sniijders organist: D. Luijmes
10.15 uur TERTZIO	Ds. A. Jensma organist: M. de Does
19.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Sniijders Ademviering organist: D. Luijmes

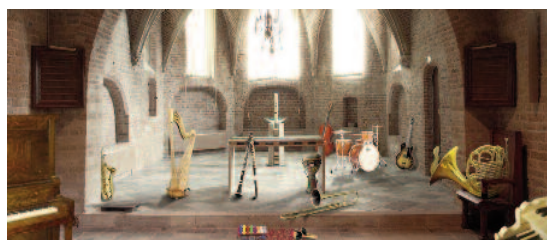
Bijbelleesrooster februari 2019

3 februari	Psalm 82
10 februari	Lucas 5:1-11
17 februari	Jeremia 3:22-4:2
24 februari	Ester 9:1-15
3 maart	Lucas 6:27-38

TOELICHTING DIENSTEN

Muziek in de kerk, 3 februari:

Een kerk zonder muziek? Niet voor te stellen! Muziek hoort thuis in de kerk. In die muziek kunnen we iets van Gods aanwezigheid proeven. Die muziek raakt ons, ontroert ons en verbindt ons met elkaar.

Als we aan muziek in de kerk denken dan heeft iedereen daar zo zijn eigen associaties bij. De een denkt aan een cantate van Bach, een mis van Perosi of een vertrouwd lied van Johannes de Heer. Maar ook kun je denken aan een Gregoriaans gezang, een psalm voor gemeentezang en orgel, of een gezang uit het Liedboek voor de kerken. Lieder in de kerk kun je ook op verschillende manieren begeleiden. Naast orgel en piano ook met ene strijkkwartet, harp of banjo. Het zijn allemaal vormen van 'muziek in de kerk'. Iedereen heeft ook zijn of haar eigen ideeën wat goed is en wat niet, wat ontroert en verwondert en dat wat irriteert.

De komende tijd willen we met muzikanten uit de kerk verschillende instrumenten aan het 'woord' laten. Iets wat we al geruime tijd doen, maar dat we willen gaan verdiepen en verbreden. Zondagmorgen 3 februari zal tijdens de ZWO viering De Band naast een lied uit de 'popcultuur' ook een paar liederen uit het Liedboek begeleiden. Dit om als gemeente dit eens te vervaren. Het is een klein experiment, we gaan dit zeker niet iedere zondag doen. Graag horen we reacties uit de gemeente.

Ds. Jeroen Jeroense

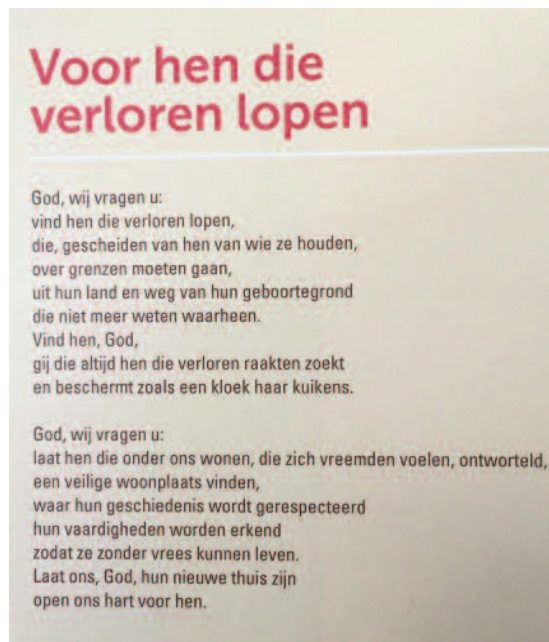
Toelichting ZWO:

Over grenzen

Van huis en haard verdreven en in Elst neergestreken.

In deze dienst willen we samenkomen met nieuwe Elstenaren afkomstig uit onder andere Iran, Koerdisch-Syrië, Kongo en Eritrea. 'De Band' zal muzikale en vocale ondersteuning verzorgen en Mehri Asghari zal een lied ten gehore brengen.

We lezen het gedicht 'Voor hen die verloren lopen'

Met ds. Jeroen Jeroense hebben we enkele vragen bedacht om alvast over na te denken: Wat is God/Allah voor jou? Wat is er hier anders in de geloofsbeleving dan daar waar je geboren bent (bijvoorbeeld de vastentijd/ramadan)?

Werkgroep ZWO

Ademviering, 3 februari

Een ademviering is een liturgisch avondgebed. We zingen, spreken, bidden, met rust en stilte. De viering heeft een meditatief karakter met elementen uit verschillende tradities. Sommige liederen worden veelvuldig herhaald gezongen zoals in de broedergemeenschap in Taizé, waardoor tekst en melodie deel van onszelf worden. Andere liederen zijn doorlopend met een aantal coupletten. Centraal in de viering is de stilte van twaalf minuten. Een moment om op adem te komen.

De viering begint om 19.00 uur in de Grote Kerk. De eerstvolgende ademviering zal zijn op zondag 3 maart.

ds. Dick Snijders

Spiritueel café, 17 februari

IJsbrand ter Haar
'van Bach tot Blof'

Plaats: Koor Grote Kerk

Tijd: 19.30-20.00 uur: inloop koffie/thee

20.00 uur: programma met nazit

Van Bach tot Blof

IJsbrand ter Haar vertelt ons deze avond over muzikaliteit door de eeuwen heen: wat inspireerde de componisten, hoe speelde religie en wetenschap hierin een rol, hoe reageert ons brein op muziek?

IJsbrand laat veel voorbeelden horen, en probeert hier en daar wat discussie op gang te brengen. Zoals de titel al doet vermoeden, komen vele muziekstijlen uit verschillende periodes aan bod. Tot slot beëindigen we de avond met het gezamenlijk componeren van een nieuwe melodie dat in het nieuwe liedboek zal worden opgenomen (geplande uitgave zomer 2054).

Kortom: een boeiende, luisterrijke en interactieve avond met veel muziek.

IJsbrand ter Haar (1982) studeerde orgel 1ste fase aan het conservatorium te Arnhem en 2de fase aan de Messiaen Academie. Zijn docenten waren onder meer Theo Jellema, Leo van Doeselaar en Cor van Wageningen. Hij studeerde cum laude af. Ook studeerde hij klavecimbel, bij Chris Farr aan het conservatorium te Zwolle. Tevens studeerde IJsbrand kerkmuziek te Utrecht. Sinds twee jaar is IJsbrand ook actief als cantor van het projectkoor in de Grote kerk van Elst.

ds. Jeroen Jeroense

Wereldgebedsdag, 1 maart

Het Oecumenisch Beraad Elst organiseert ook dit jaar een viering op Wereldgebedsdag. Wereldgebedsdag is ontstaan 1919 als internationaal gebeuren. Wereldgebedsdag wordt georganiseerd door christenvrouwen, die door gebed en

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJENKOMSTEN FEBRUARI 2019

elke werkdag 9.00 uur De Ruimte	Morgengebed info: Dick Sniijders	woensdag 13 februari 20.00-22.00 uur De Ruimte	Theologisch café info: Jeroen Jeroense
elke maandagavond 18.30-19.30 uur De Ruimte	Kring Hebreeuws info: Nel Pieper	maandag 18 februari 14.30-16.00 uur De Ruimte	Spelletjesmiddag info: Djoke Schotman
elke woensdagmorgen 9.30-12.00 uur De Ruimte	Crea(t)uur info: Mien Floors	19.00-21.00 uur De Hoeksteen	Rafaëlgroep, rouwverwerking info: Janine Kallen
elke donderdagavond 18.00-19.30 uur De Ruimte	Eten en ontmoeten Info: Dick Sniijders	20.15-22.15 uur De Ruimte daarna Kerk	Christelijke meditatie info: Dick Sniijders
19.45-22.00 uur Onder de Toren	Sint Maartenskerkkoor info: Marien van Wier	maandag 18 februari, woensdag 20 februari woensdag vooraf een maaltijd	Filmweek 'Loslaten'
elke vrijdagmorgen 10.00-11.00 uur De Ruimte	De Stamtafel actueel info: Jeroen Jeroense	vrijdag 22 februari zaterdag 23 februari 20.00 uur De Ruimte	info: Jeroen Jeroense
vrijdag 1 februari 13.00 uur De Ruimte	Ruimtwandeling info: Jeroen Jeroense	dinsdag 19 februari 14.00-16.00 uur Parochiecentrum Bommel	Rafaëlgroep, rouwverwerking info: Janine Kallen
maandag 4 februari 14.30-16.00 uur De Ruimte	Spelletjesmiddag info: Djoke Schotman	donderdag 21 februari 12.00-13.00 uur De Ruimte	Zinnige lunch info: Jeroen Jeroense
20.15-22.15 uur De Ruimte daarna Kerk	Christelijke meditatie info: Dick Sniijders	maandag 25 februari 20.00-22.00 uur De Ruimte	Filosofiekring info: Henk Minnema
woensdag 6 februari 20.00-22.00 uur De Ruimte	Winteravondgast info: Jeroen Jeroense	<i>Voor een toelichting van de activiteiten kunt u de website raadplegen www.pg-elst.nl of het boekje <i>Leren en inspireren 2018-2019</i></i>	
maandag 11 februari 14.00- 16.00 uur De Hoeksteen	Vrouw in Kerk en Samenleving info: Janine Kallen	 <p>Voor al uw vragen over vrijwillige thuishulp en mantelzorg Telefonisch spreekuur: maandag t/m vrijdag 9.00-11.00 uur. TEL. 0481 - 350050 E-mail: info@mantelzorgoverbetuwe.nl</p>	
15.00-16.30 uur De Ruimte	(On)gelukkig ouder worden info: Jeroen Jeroense		
19.30- 21.30 uur De Hoeksteen	Paulusreis info: Janine Kallen		
20.00-21.30 uur De Ruimte	Het evangelie volgens Marcus info: Dick Sniijders		

actie invloed willen uitoefenen op mensen en hun omgeving. In 173 landen houden mensen op deze vrijdag de handen gevouwen en wordt er gezongen. De liturgie komt dit jaar uit Slovenië. Het mooie is dat je als mensen uit verschillende delen van de wereld en uit verschillende kerken, samen kunt bidden voor hetzelfde thema. De viering begint om 19.00 uur en wordt gehouden in het kerkgebouw van de Molukse kerk Sela Machlekot, De Keijzerstraat 15, Elst. Na afloop is er gelegenheid om samen koffie te drinken.

ds. Dick Snijders

Biddag 3 maart

Op 3 maart vieren we om 10.00 uur in de Grote Kerk biddag voor gewas en arbeid. De speciale biddag voor het gewas is een oud gebruik, met name in een agrarische omgeving. Toen telkens meer mensen buiten de landbouw werk vonden, is het thema arbeid toegevoegd. We hebben nu dus een biddag voor gewas en arbeid. In onze tijd werken veel mensen nog niet, hebben ze geen werk of werken ze niet meer. Hoe geven wij nu vorm aan het besef dat we niet alles in de hand hebben en dat we hopen op zegen?

ds. Dick Snijders

TOELICHTING AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN FEBRUARI 2019

Eten en ontmoeten

Eten wat de pot schaft. Altijd lekker en gezellig. Ruimte genoeg om aan te schuiven. Iedereen wil eten met vrienden. Nu kan het er zomaar van komen! Elke donderdag om 18.00 in De Ruimte. Je bord staat klaar. Laat wel voor 12.00 uur op de woensdag voor de donderdag dat je mee wilt eten bij het kerkelijk bureau even weten dat je komt. Na afloop gaat er een mandje rond voor een vrijwillige bijdrage.

ds. Dick Snijders

Christelijke meditatie

Mediteren is bidden zonder woorden. Christelijke meditatie betekent dat we het vertrekpunt en het doel christelijk invullen, in openheid voor de Geest van God.

We verzamelen tussen 20.15 en 20.30 uur in De Ruimte, drinken daar een kopje thee of koffie en gaan om 20.30 uur naar de Grote Kerk om in het koor van de kerk te mediteren. De kachel is uit, er brandt innerlijk vuur, maar het kan toch goed zijn om warme sokken of een deken mee te nemen. Data: 4 en 18 februari.

ds. Dick Snijders

Winteravondgast 6 februari:

Saïda Aloud Baktit

Plaats: De Ruimte

Tijd: 20.00-22.00 uur

Als tegenhanger van de op televisie te bewonderen 'zomeravondgasten' waarin mensen diepgaand worden geïnterviewd aan de hand van zelfgekozen filmfragmenten, muziek en literatuur, worden er komend jaar twee winteravondgasten in De Ruimte gepresenteerd. Tijdens twee woensdagavonden gunnen twee Elstenaren ons een blik op hun passies, idealen, helden, spiritualiteit en wat maar ter tafel komt. Bijzonder en moedig dat ze ons mee willen nemen in hun leven en denkwereld. Een leefwereld die ons kan inspireren en uitdagen. Avonden om niet te missen. De gasten nemen plaats op een comfortabele stoel in De Ruimte waar een ouderwetse schemerlamp voor een huiskamer sfeer zal zorgen. Gespreksleider is ds. Jeroen Jeroense, de eerste avond is Saïda te gast.

Saïda Aoulad Baktit is een moderne moslima. Zij is sinds 1996 als islamitisch geestelijk begeleider en zorgconsulent allochtone patiënten verbonden aan de Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat van het Radboud Universitair Medisch Centrum. Het studiejaar 2013 – 2014 volgt ze aan het Radboud UMC de 'Masterclass Levensbeschouwelijke Counseling'. In 2014 maakt ze samen met Nelleke Dinnissen en Paul van Laere de documentaire 'Ik heb een dokter in Marokko'. In deze documentaire wordt aandacht gevraagd voor de specifieke gedachten van de moslims omtrent dood en palliatieve zorg. Op 5 oktober werd in het Nijmeegs filmtheater LUX de voorlichtingsfilm

'Borstkanker ontsluit' gelanceerd. Met deze film wil het IKO (Internationaal Kankercentrum Oost Nijmegen) de kennis van allochtone vrouwen over borstkanker vergroten en de ziekte beter bespreekbaar maken. 'Borstkanker ontsluit' werd gemaakt door zorgconsulente Saïda Aoulad Baktit en de filmmakers Nelleke Dinnissen en Paul van Laere. Tevens heeft Saïda als een van de eerste vrouwen plaatsgenomen in het bestuur van een moskee. Saïda is een veelgevraagd spreekster op congressen en symposia. Tijdens deze avond zal ze op een heel persoonlijke wijze ingaan op onderwerpen als de positie van de vrouw in de islam, betekenis van het geloof in haar leven, integratie in Nederlandse cultuur enzovoort.

ds. Jeroen Jeroense

(On) gelukkig ouder worden

Plaats: De Ruimte
Tijd: 15.00-16.30 uur
maandag 11 februari

Tegenwoordig worden mensen steeds ouder. Prachtig want het leven is de moeite waard. Maar oud worden kent ook zijn beperkingen en grenzen. En die zijn best lastig. Oud worden gaat immers gepaard met lichamelijke achteruitgang. Toch is het een uitdaging om deze levensfase als een kans te zien om het leven nog verder te verdiepen. Het is een kunst op zich om gelukkig oud te worden, maar hoe geef je dit vorm? Wie op een goede manier de fase van het oud worden ingaat zal het als een verrijking ervaren. Oud worden biedt ook de mogelijkheid om dat wat onvoltooid is gebleven te voltooiën. In het seizoen 2018 zijn de eerste middagen rondom (On) gelukkig ouder worden georganiseerd. De deelnemers/sters hebben deze als zo positief ervaren dat we ook dit jaar weer een aanbod willen doen. Tijdens een aantal middagen willen we aan de hand van gedichten, ervaringsverhalen en film de fase van het oud worden verkennen. Opdat het een gelukkige tijd kan worden. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere: 'levensvreugde, 'eenzaamheid', 'verdieping'. Deze middag willen we ons buigen over het moeilijke maar uitdagende thema 'De Dood'.

Ds. Jeroen Jeroense

Het evangelie volgens Marcus, 11 februari
Maandelijks lezen en bespreken we dit seizoen en het volgende het evangelie volgens Marcus. Op 11 maart is de zesde bijeenkomst, dan lezen we Marcus 6. Onder de eenvoud van de oppervlakte blijken veel schatten schuil te gaan. We zullen met elkaar die schatten proberen op te diepen.

ds. Dick Sniijders

Theologisch café

woensdagavond 13 februari: 'Niet moorden'
Plaats: Stamtafel 'De Ruimte'
Tijd: 20.00-22.00 uur

Het theologisch café opent voor het vierde seizoen haar deuren voor een inspirerend gesprek. In het theologisch café wordt in informele setting gesproken over theologische vragen. Juist het gesprek staat centraal. Voor dit jaar zijn de 'tien geboden' als leidraad gekozen. Zijn ze nog actueel? Kan de moderne mens wat met een gebod als: 'Gij zult niet echtbreken?' of 'Gij zult niet doden?' Voor iedere avond wordt één gebod gekozen. Over dit gebod wordt een 'praatstuk' geschreven dat vooraf op de website wordt gezet. Het is niet noodzakelijk om deze tekst te lezen om aan het café deel te nemen.

De afgelopen jaren is er aan de stamtafel een vrolijke oecumenische mix ontstaan van bezoekers. Daarnaast weten ongebonden spirituelen, agnosten en atheïsten ook de weg naar stamtafel te vinden. Inspirerend om met respect elkaars geloofsvragen te delen. Deze avond gaan we met elkaar in gesprek over het gebod niet te moorden. Hoe gaan we dan om met zaken als de doodstraf of euthanasie? Is dit ook moorden?

Daarnaast sturen we als Nederland regelmatig militairen naar een conflictgebied om vrede te bewerkstelligen en te bewaren. Mag een soldaat iemand doden als er gevaar dreigt? Discussie vragen te over. Wat wordt er nu met dit gebod bedoeld?

Tijdens de pauze om 21.00 uur wordt er een heus kloosterbier geschonken!

Info Ds. Jeroen Jeroense

Bijbelkring Tertzio opgeheven

De groep van mensen die de Bijbelkring in Tertzio bezoekt is heel klein geworden. Er zijn meer begeleiders dan deelnemers. Daarom is besloten om de Bijbelkring op te heffen. Wel heb ik het plan om op de geplande data naar Tertzio te gaan voor persoonlijke gesprekken.

ds. Dick Snijders

Ja, een natte fiets is hééél erg!

Ik fiets ook nog wel eens door Elst en als ik dan na het winkelen terugkom bij mijn fiets en mijn zadel en stuur zijn nat...ja dat is vervelend. Je maakt het met je jas droog, maar ja, die is in dat geval dan ook vaak nat. Daar schiet je dus nog niets mee op.

Er zijn natuurlijk oplossingen. Mijn vrouw heeft een handdoekje in de fietstas. Erg handig. Maar je kan hem natuurlijk ook onder een afdakje zetten. Blijft hij ook lekker droog.

En dat doen veel gemeente leden ook op onder andere de zondag. Lekker je fiets onder het afdakje. Helaas negeren zij in dat geval wel het bord wat op de deur hangt, 'Verboden fietsen te plaatsen'. Gevolg is dat deze nooduitgang bij een calamiteit geblokkeerd is. Bij brand, waarbij iedereen er snel uit wil, zal dit een hoop ongelukken geven. Mensen vallen over elkaar heen met grote gevolgen. Je ziet het wel eens op tv. Maar ja, dan stond je fiets wel lekker droog!

Lieve fietsers. Het bord staat er niet om jullie te pesten. Wees je bewust dat je jouw fiets gewoon voor een nooduitgang parkeert. Ik zou de gevolgen niet op mijn geweten willen hebben alleen voor een droge fiets. Dan maar liever een handdoekje in mijn fietstas.

John Patrick van der Kaa

Facilitair Coördinator, De Ruimte

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Dick Snijders, 06 - 19920341,
dick-snijders@pg-elst.nl
Ds. Jeroen Jeroense, 06 - 50237946,
pjjjeroense.elst@gmail.com

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF- EN LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief- en Leedbrief.

De Lief- en Leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief en Leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl

Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

In memoriam: Willemina Huigens-Pater

Geboren: 18 februari 1921 te Bunnik

Overleden: op 14 november 2018 te Herveld

Op dinsdag 20 november 2018 is er in de Grote Kerk afscheid genomen van mevrouw Huigens, voor iedereen bekend onder de naam Mini. De afgelopen jaren heb ik haar als predikant vaak mogen spreken over leven, geloof en maatschappij. Mini was altijd zeer geïnteresseerd over wat er in de wereld gebeurde.

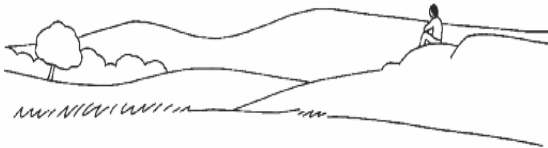
Mini was opgegroeid met een tamelijk conservatieve geloofsbeleving. Deze is in de loop van de tijd gegroeid naar een open manier van geloven en denken. Mini heeft in haar geloof steeds gezocht naar een betrokken relatie met en op de Eeuwige. Geloven was voor haar een zoektocht naar de zin van het leven en deze weg was niet star, maar een weg die steeds weer iets van richting veranderde. God werd gaandeweg haar weg eerder een krachtbron of inspiratiebron dan een 'man met grijze baard ver weg in de hemel, zoals ze me vertelde'. De Eeuwige als levensbron, als troost in moeilijke tijden. God niet ver weg, maar aanwezig in de natuur, de zon, de beginnende lente, de ideeën van kinderen en kleinkinderen. In de kleine dingen van het leven zag Mini de liefde van God. Voor ieder mens, niemand uitgezonderd. Ook vond ze dat iedereen zijn of haar eigen weg in het leven en geloof moest zoeken. Laat ruimte aan nieuwe mensen.

Met belangstelling volgde Mini de nieuwe ontwikkelingen in de kerk. Ze knipte regelmatig stukjes uit de krant wanneer dat iets interessants over geloof en kerk stond. Daar ging ze dan graag met je over in gesprek. Ook de Protestantse Gemeente Elst met het project kerk als klooster, en nieuwe vormen van vieren had haar oprechte belangstelling. Als ze terugkeek op haar leven dan kwam daar steeds weer het woord 'dankbaar' in terug. Ook al had ze in haar leven verdriet meegemaakt, er waren daarnaast zo veel mooie dingen gebeurd dat ze met dankbaarheid op haar leven terug keek.

Wanneer je bij haar op bezoek kwam, eerst in de Kist, de laatste tijd in de Hoge Hof in Herveld, dan verzorgde nog steeds de thee voor de bezoeker. Hoe wankel de thee ook op de rollator stond, ze wilde gastvrouw blijven.

Tegen de dood, het sterven zag ze niet op. Het was genoeg geweest. De laatste keer zei ze dan ook tegen me: 'Misschien zien we elkaar niet meer dominee. Het gaat u goed'. Het is Mini gegund om haar leven hier op aarde te voltooien. Wat onvoltooid is gebleven is aan ons om verder te doen groeien. Dat haar leven ons tot zegen mag zijn.

ds. Jeroen Jeroense

In memoriam P.A. Jansen van Doorn

Op 23 december is overleden Peter Antony (Piet) Jansen van Doorn, in de leeftijd van 81 jaar. Hij woonde samen met zijn vrouw Dinie in Elst. Piet had een vriendelijk karakter; van ruzie hield hij niet. Hij heeft altijd hard gewerkt. Hij had veel liefde voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en stond altijd voor hen klaar. Zingen deed hij graag, in de kerk, in het koor, of bij de televisie. Uitgebreide levensverhalen waren aan hem niet besteed, dus dat zullen we ook hier niet doen. Thuis had hij een spreuk aan de muur: 'Zo is het leven, vaar voort en kijk niet om.' Dat zal niet meevallen voor Dinie en de kinderen, want ze missen hem zeer.

Op 31 december hielden we de uitvaartdienst in de Grote Kerk met aansluitend de begrafenis op de Algemene Begraafplaats in Elst. In de dienst lasen we Psalm 139. Een moment van bezinning om tot ons door te laten dringen dat we gekend zijn. Een lied van verwondering om de nabijheid van God, niet alleen in dit leven, maar ook na dit leven. 'Klom ik op naar de hemel – u trek ik daar aan, lag ik neer in het dodenrijk – u bent daar.' Maar het is niet alleen een lieflijke psalm. In de psalm klinkt ook een enorme boosheid door tegenover alle mensen en alle dingen die de harmonie verstoren. Daarom moeten onze oren altijd geopend zijn en onze geest waakzaam om de goede weg te vinden en om heilzame kracht te ontvangen.

We wensen Dinie, de kinderen en kleinkinderen de kracht toe om het verlies te dragen.

ds. Dick Sniijders

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 8 februari hoopt mevr. C. Franken, 93 jaar te worden.

Op 9 februari hoopt de heer A Rijkens, 96 jaar te worden.

Op 17 februari hoopt mevr. T. Dirksen, 93 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen.

Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

Hartelijke groeten uit Friesland

Na ruim 10 jaar wonen, leven, beleven en genieten in Elst zijn wij als gezin tijdens de Kerstvakantie verhuisd naar Friesland. We zijn teruggekeerd naar de roots van onze families en neergestreken in de buurt van het waterdorp Woudsend, gelegen tussen de steden Sneek en Sloten. Een prachtige landelijke omgeving met veel water om ons heen, waar de jongens de komende jaren hun energie, tijd en vertier in kwijt kunnen.

Interieur De Karmel

We zijn wel met een gezonde brok emotie vertrokken uit Elst, en specifiek uit de kerkelijke gemeente. Een gemeenschap waar wij ons als gezin zeer thuis voelden. Simon heeft zijn belijdenis in de Grote kerk van Elst in het midden van de gemeente afgelegd, terwijl Caroline in die dienst voor het eerst kennis maakte met het kerkgebouw. Ruim twee jaar later, na een gezamenlijk verblijf in Libanon, is ons huwelijk door Jeroen Jeroense ingezegend. De drie jongens zijn in de opvolgende jaren gedoopt door Dick Sniijders.

Daarnaast hebben wij altijd veel plezier beleefd aan alle activiteiten in en rond de kerk. De twee deelnames aan Alpe d'HuZes, de donderdagavond maaltijden, de kloosterbezoeken, de vrijdagochtend bijeenkomsten, en nog zo veel meer. Allemaal tekenen van een levende gemeente, met veel energie, elan en spirit! Caroline heeft meegeholpen met de PVD en de crèche, en Simon heeft enkele jaren achter het fantastische orgel mogen plaats nemen.

Wij hebben ons wat dat betreft echt een deel van de gemeente gevoeld, ook toen wij drie jaar in de Verenigde Staten woonden. Het was fijn om Johan en Dorien (Kloosterman) enkele dagen, en Jeroen en Karin zelfs twee weken, op bezoek te hebben. Hun studieverlof, waarin zij meedraaiden in de Presbyteriaanse kerk in Tampa, werd door de bezoekers, ons gezin en de Amerikaanse kerk als een zegen ervaren. Die ervaringen zullen altijd bij ons blijven!

De eerste zondag van 2019 zijn wij naar de eredienst gegaan in De Karmel, de dorpskerk van Woudsend. Het is een Waterstaatskerk uit de 19e eeuw die voor een deel staat op de plek van een voormalig klooster. De kerk is in 2009 uitgeroepen tot de mooiste kerk van de provincie Friesland, waarop de gemeenschap uiteraard trots is! Ondertussen is het aanwezige Bakker

& Timmenga orgel uit 1938, dat sinds haar inwijding op de monumentenlijst staat, gerenoveerd en weer in januari 2017 in gebruik genomen.

De kerk herbergt een kleine maar actieve dorpsgemeente. De kerkgangers zitten in een halve cirkel om de dominee heen en zingen de liederen, deels in het Fries, vanaf een projectiescherm. De kinderen kunnen niet alle diensten naar een kindernevendienst, maar op die momenten zijn er voldoende lees- en tekenboeken aanwezig. Net zoals in onze kerk in Elst heeft ook de Woudsender gemeente een Passion georganiseerd in 2014. Op het internet kun je deze bekijken; het geeft tevens een mooi beeld van ons nieuwe dorp, met haar twee werkende molens, de brug over de Ee en de verschillende kerkgebouwen. (zie:<https://www.youtube.com/watch?v=VjIyT3alVF8&feature=youtu.be>)

We kijken als gezin met goede moed en zin vooruit naar een mooie toekomst in Woudsend, met nieuwe vriendschappen, nieuwe projecten en nieuwe uitdagingen. De fantastische jaren in Elst, tussen en met u allen, nemen wij dankbaar mee in onze rugzak vol levenservaringen. Ga met God en Hij zal met je zijn, tot wij weer elkaar ontmoeten, in Zijn naam elkaar begroeten; Ga met God en Hij zal met je zijn.

Simon, Caroline, Feike, Rinke en Sietze Wouda

De vitrinekast

Wilt u een keer iets laten zien, een mooie verzameling of een serie foto's of iets heel anders? Dat kan in onze vitrinekast in De Ruimte. Voor info en reserveren, mail naar Annemieke : kaa.pagee@gmail.com

Na mooi servies staan er nu schatkistjes van Loes Pieper in de vitrinekast. Het is een prachtige zelfgemaakte verzameling vol met details en herinneringen.

Loes vertelt ons er graag over:

'Een paar jaar geleden heb ik bij het stadspastoraat, nu 3e verdieping, in Arnhem een workshop gevolgd in het maken van schatkistjes onder leiding van Karen Baarspul. Al jaren bewaar ik allerlei rommel omdat het een herinnering heeft. Kleine frutsels met een grote herinnering. Al jaren bewaar ik kistjes omdat ik die die rommel er mooi in kan bewaren. Vooral de sigarenkistjes van opa's en naaidoosjes van oma's zijn bij mij geliefd. Voor de workshop nam ik het mooie naaidoosje van mijn oma Pieper mee om mijn schatkistje in de maken. (Tweede plankje van boven links.)

Ik wilde er iets van mijn familie in doen. In elk vakje zit iets. Zo zit de stropdas van mijn Opa Brummelkamp er in samen met het poezenpuntenslijpertje dat ik van hem kreeg. Het eerste bewuste cadeau van opa. Van opa Pieper de reservelapjes van zijn pakken en een sigarenbandje, hij was verstokt sigarenroker. Beide oma's waren goed met naald en draad, dat heb ik van ze geërfd. Oma Pieper was een eenvoudige vrouw. Dat zie je aan de wolletjes en houten knopen die ik uit haar naaidoos heb bewaard. Oma Brummelkamp was coupeuse voor rijke dames, zij kon prachtig borduren en zelfs haar proefjes zijn mooi.

In een ander vakje, bij de foto van mijn vader en moeder, zit een stukje van mijn moeder haar sluier en daarnaast een knuffellapje van mijn broer met een foto van hem. De wieg waarin wij lagen heb ik nog maar ook de stof waarmee die was bekleed. Voor het schatkistje liggen de geboortekaartjes van mijn dochters en ook een aantal blaadjes uit mijn poëziealbum, die van mijn opa's en oma's, vader en moeder en broer.

Het kistje boven in het midden is heel bijzonder. Dat kistje kan op twee manieren open en heeft zo een geheim vakje. Daarnaast een prachtig kistje van wortelhout en twee houten paardjes uit een draaimolentje.

De gouden bovenin heeft heel veel verschillende restjes uit alle naaidozen van diverse oma's en zussen van oma's. Naalden, vingerhoedjes, knoopjes en garen.

Het doosje met scherven op de één na onderste plank is een oud postzegeldoosje waarin ik mijn mooiste scherfjes bewaar. (Ja, ik heb schoendozen vol scherven.) Vooral die rode met de kerktoren erop vind ik leuk. En die van het

mannetje en het vrouwtje. Ik denk dan, hoe hebben ze het ooit bedacht. Daarnaast staat ook een kistje met wat kettingen die ik zelf heb gemaakt van scherven. Een potscherf voor Moederdag toen ik nog op de kleuterschool zat en één met een scherf uit Israël. De scherf heb ik zelf gevonden en de koperen hanger zelf gemaakt.

Daarvoor staat een kistje uit Marokko met echte Egyptische scarabees, een hanger van de Kaäba (het heiligdom van de moslims) en de hand van Fatima, gekregen van vriendinnen die mij heel dierbaar zijn. Het roert mij dat ik juist van die mooie spirituele dingen van hen krijg.

Ik zou nog uren kunnen vullen met het opschrijven van al de herinneringen bij de schatkistjes en wat ik er verder nog mee zou willen maken. Later, als ik tijd heb, maak ik misschien van alles één foto en vul ik één bladzijde met de bijbehorende herinnering'.

Broodclipjes

Hierbij wil ik iedereen bedanken die zo trouw broodclipjes voor mij spaart.

Ik ben bezig met een broodclipjesproject waarvan ik u/jullie dit voorjaar wat zal laten zien in De Ruimte.

Dat blijft dus nog even een verassing. Tot die tijd laat ik het doosje nog even staan.

Dank jullie wel!

Annemieke van der Kaa- van Pagée

Openingstijden Tempel|Kerkmuseum Elst

Het Tempel|Kerk Museum is elke eerste zaterdag van de maand geopend van 13.30 – 16.30 uur.

Om 14.30 uur is er een rondleiding (kosten € 3,- per persoon).

Andere afspraken via de koster.

Dringende oproep van de PVD

Beste gemeenteleden ,
Zoals u weet bestaat de Protestantse Vrijwilligers Dienst (PVD uit een enthousiaste groep vrijwilligers, die een aantal keren per jaar namens de Protestantse Gemeente (PG-Elst) 77+sers bezoekt, als dat op prijs gesteld wordt. Jetty Gaasbeek benadert de mensen hiervoor telefonisch.

Sommigen vinden 77 te vroeg, daarom worden ze met 80 jaar nog een keer benaderd. Er kan natuurlijk door de mensen zelf ook gebeld worden.

De bezoeken worden gecombineerd met het bezorgen van de Elisabethbode, die door velen graag gelezen wordt.

Rond verjaardagen en Kerst gaat het bezoek vergezeld met een attentie.

Tevens wordt aandacht gegeven aan huwelijksjubilea en geboortes. We zijn blij en dankbaar, dat we dit werk kunnen en mogen doen.

Omzien naar elkaar is immers van grote waarde. In 2018 zijn er nogal wat mutaties geweest in de bezoekadressen, en ook binnen de groep vrijwilligers, we hebben afscheid genomen en er zijn nieuwe bijgekomen.

Echter ..... binnen het bestuur is een plotselinge vacature ontstaan.

Loes Pieper heeft ongeveer zes jaar het adressenbestand beheerd, gemuteerd, de wijkindeling verzorgd. Ook de uitnodigingen voor de vergaderingen werden door haar gemaakt. Door andere drukke werkzaamheden heeft Loes haar taak neergelegd.

U begrijpt het al, we zoeken opvolging voor Loes.

Deze persoon dient goed op de computer met Word en Excel te kunnen werken en verzorgt samen met Jetty het secretariaat.

Ik hoop, dat er iemand binnen de gemeente is, die enthousiast is voor het werk van de PVD en deze taak op zich wil en kan nemen.

Verdere informatie via telefoon 06-53365094 of e-mail cbruning@upcmail.nl

De reactie(s) zien we graag tegemoet.

Namens de PVD,

Corrie Brüning

KERKENRAAD

Even voorstellen

Jan Luiten:

Toen begin december weer de 'vacaturemelding kerkenraad' kwam, was het helder: het is soms gemakkelijker JA te zeggen dan NEE te blijven zeggen. Na een gesprekje met Jaco Schoenmaker was het helder: er was een vacature ouderling ingevuld.

Ik ben Jan Luiten. Sinds 1985 wonen Josien en ik -we kennen elkaar al ruim 50 jaar vanuit Winterswijk- in Bommel. We hebben twee geweldige dochters, twee fijne schoonzons en twee kleinkinderen. Wat wil je meer.....
O ja, ze wonen niet echt in de buurt. Dat is wat minder.

Vanaf 1975 werkte ik in het basisonderwijs, eerst als docent, later als schoolleider. Na een periode als meerschools-directeur vond ik in 2008 een nieuwe uitdaging in het Voortgezet Onderwijs als leerlingbegeleider en docent Nederlands en Levensbeschouwing op het Elzendaalcollege in Boxmeer. Medio 2018 ben ik na 43 jaar gestopt met werken. Ook Josien is toen gestopt met haar werk in de geestelijke gezondheidszorg. Tijd voor andere dingen dus..... We houden beiden van kamperen, tuinieren, wandelen, fietsen en zingen in het Sint Maartenskerkkoor en G-noot. Zelf sloof ik me nog sportief uit: volleybal, hardlopen en de racefiets.

Vanaf 1985 hebben we beiden het motto gehad dat Mozes maar naar de berg moest gaan als het omgekeerd niet kon. Betrokkenheid is de basis, zeker als je niet in Elst woont. Heb zodoende mijn steentje bijgedragen aan onder andere het jeugdwerk (start 10-er uur), de ZWO-groep en was ook al een periode diaken.

Waarom nu dus ouderling van Protestantse Gemeente Elst? Een aantal zaken zijn hier van belang. Belangrijk is zoals genoemd de betrokkenheid: je hoort bij deze fijne groep mensen en wilt daarvoor iets betekenen. Daarnaast is het gewoon leuk: samen met anderen probeer je handen en voeten te geven aan je geloof en het ideaal van een betere wereld. Tenslotte heb ik er nu ook de tijd voor..... Ik hoop op een goede tijd als ouderling en kijk uit naar de samenwerking met velen van u.

Daniëlle Verhoeven

Hallo, mijn naam is Daniëlle Verhoeven. Op 6 januari ben ik bevestigd als ouderling-kerkrentmeester.

Graag wil ik me aan u voorstellen. Ik ben 45 jaar en al bijna 20 jaar getrouwd met John. We hebben een dochter, Merel van 17 en een zoon, Harmen van 15.

Ik ben geboren en getogen in Oldenzaal. Op mijn 18e ben ik verhuisd naar Wageningen om daar Biologie te gaan studeren. Na een paar jaar in Den Bosch en Rosmalen te hebben gewoond zijn John en ik in 2000 in Elst komen wonen. Na 19 jaar bij Rijkswaterstaat te hebben gewerkt, werk ik sinds april bij de provincie Gelderland, als coördinator voor de Waal. Ik houd me vooral bezig met hoogwaterveiligheid en andere provinciale opgaven in de uiterwaarden. Heerlijk, een baan op fietsafstand, zo kan ik fietsend over het RijnWaalpad zien hoe veel bijzondere vogels zich inmiddels in Park Lingezegen gesetteld hebben. De afgelopen jaren ben ik betrokken geweest bij het jeugdwerk, als kinderkerkleiding en later in de Oudercommissie en Jeugdraad en kookstaf bij het zeilkamp. In Elst is een grote groep jeugd heel actief en betrokken, het is ontzettend leuk daaraan bij te kunnen dragen.

Nu de kinderen ouder worden wil ik graag op een andere manier bij de kerk betrokken blijven. De vraag om secretaris te worden bij de kerkrentmeesters kwam daarom voor mij op een goed moment. Graag wil ik me hiervoor inzetten.

Gerdien van Prooijen:

Ik ben Gerdien van Prooijen en ben 27 jaar. Ik ben getrouwd met Diederik van Prooijen, de voormalig interim jeugd- en jongerenwerker van de gemeente. Samen met onze dochter van 9 maanden, Willemijn, wonen we nu twee jaar in Elst. Na mijn studies pedagogische wetenschappen en de pabo ben ik als leerkracht gaan werken in het speciaal onderwijs. Daarnaast speel ik graag trompet, lees ik veel boeken en kan je me met lekker weer zien inlineskaten. En daar komt een nieuwe bezigheid bij! Als jeugddiaken hoop ik om, samen met de jeugd in en buiten onze kerk, mensen dichtbij en ver weg een steuntje in de rug te kunnen geven. Ik vind het fijn om op deze manier betrokken te kunnen zijn bij de kerk en hoop zo ook veel mensen te leren kennen.

KERKRENTMEESTERS

Werk aan De Grote Kerk

Dit is de titel waaronder de kerkenraad de plannen wil gaan uitwerken om onze 'Grote Kerk' klaar te maken voor de toekomst. Die moeten ruimte gaan bieden voor nieuwe vormen van vieren en ontmoeten, bijvoorbeeld door van inrichting te kunnen wisselen, gebruik te kunnen maken van moderne technologie en op uiteenlopende manieren muziek te kunnen maken.

Daarnaast vinden we ook dat het gebouw moet gaan voldoen aan moderne eisen van duurzaamheid en comfort. Verder zou het mooi zijn dat onze 'oudheidkundige schatten' toegankelijker en zichtbaarder worden. Maar dit alles wel onder de voorwaarde dat we kerk zijn en willen blijven.

Onder de titel 'Maar we zijn wel een kerk...!' heeft Peter de Leeuwwerk namens de kerkenraad in het december/januari nummer van *Onderweg* (pagina 13) het proces en het besluit van de kerkenraad van 20 november 2018 uitgebreid toegelicht.

Om deze plannen uit te werken is besloten om twee werkgroepen in te stellen, de werkgroep 'Kerk' en de werkgroep 'Gebouw'.

Werkgroep 'Kerk'

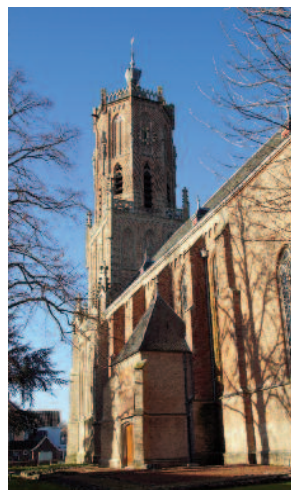
De werkgroep Kerk gaat aan de slag met de vraag: hoe **willen** we in de toekomst kerk zijn en waar vraagt dit concreet om? Deze werkgroep gaat dit doen vanuit twee thema's: Vieren/Ontmoeten en Maatschappelijke betrokkenheid.

Vragen die in de werkgroep aan de orde komen zijn bijvoorbeeld 'Op welke wijze willen we het liefst onze vieringen vormgeven?', 'hoe willen we onze maatschappelijke betrokkenheid vormgeven?', 'hoe is de Protestantse Gemeente zichtbaar en merkbaar aanwezig en aanspreekbaar in Elst?' en 'welke voorzieningen en faciliteiten zijn hiervoor nodig?' Op basis hiervan gaat deze werkgroep een programma van eisen opstellen wat betreft de inrichting van ons kerkgebouw.

Werkgroep 'Gebouw'

De werkgroep Gebouw gaat aan de slag met de vraag: hoe **kunnen** de 'wensen' vanuit de werkgroep Kerk concreet worden ingepast?

De werkgroep begint met inventariseren wat mogelijk is op het gebied van beeld en geluid, verwarming, duurzaamheid et cetera. Daarna vertaalt zij het programma van eisen dat opgesteld is door de werkgroep 'Kerk' naar de concrete invulling. Daarbij komen vragen aan de orde als 'wat betekent een en ander precies voor het gebouw, hoe verhoudt het kerkelijk gebruik zich tot een ander gebruik en wat voor voorzieningen zijn er mogelijk in de kerkzaal?'

Werkgroep leden gevraagd

Om gebruik te maken van de kennis en kunde die in onze gemeente beschikbaar is roept de kerkenraad gemeenteleden op zich aan te melden als potentiële werkgroep leden.

Daarbij denken we voor de werkgroep 'Kerk' aan enkele gemeenteleden die geïnteresseerd zijn om mee te denken over de twee thema's die centraal staan in de genoemde opdracht. Voor werkgroep 'Gebouw' zoeken we vooral enkele gemeenteleden die kennis hebben van beeld en geluid en audiovisuele technieken en met specifieke kennis over beheer van monumenten.

De kerkenraad acht het van belang dat de werkgroepen evenwichtig worden samengesteld. Hierbij zijn criteria als kennis en kunde en verhouding vrouw/man van belang. Omdat de opdracht van de werkgroepen zich op de toekomst richt roept de kerkenraad vooral 'jongere' gemeente leden op zich aan te melden.

Wij vragen geïnteresseerde gemeenteleden om zich aan te melden voor 15-02-2019 bij atelindeboom@gmail.com. Graag vermelden voor welke werkgroep u zich aanmeldt, een korte motivatie en een impressie van de kennis en kunde die u inbrengt op het betreffende terrein. Bij teveel aanmeldingen vindt er een selectie plaats op basis van genoemde uitgangspunten. De planning is dat werkgroepen nog in februari aanstaande van start gaan.

Namens het college van kerkrentmeesters,
Ate Lindeboom

CPO (COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN)

Het Pastoraat in onze gemeente

In 2016 heeft een groep mensen uit de gemeente zich gebogen over het Pastoraat.

Kernbegrippen uit de discussies die we gevoerd hebben zijn;

- Pastoraat is samen kerk-zijn; verbinden, ontmoeten en aanwezigheid
- Pastoraat is uitdrukking geven aan verbondenheid: omzien naar elkaar.
- Pastoraat is een actief proces: voor alle gemeenteleden, door en voor elkaar.

Om aan het pastoraat nieuwe handen en voeten te geven zijn er in 2017 en 2018 een aantal inloopavonden geweest. Iedereen kon ideeën en initiatieven komen brengen. Uit deze gesprekken zijn een aantal nieuwe pastorale activiteiten ontstaan.

1. Nieuw ingekomen jonge gezinnen worden bezocht door een ouderling en een dominee.
2. Met mensen die de bloemengroet krijgen, wordt later contact opgenomen over hoe het gaat en of er nog behoefte is aan aandacht/bezoek.
3. Er zijn een aantal avonden geweest in buurten waarin buurtgenoten met elkaar spraken over leven en geloof.
4. In 2019 wordt daar mee doorgegaan. U kunt zo'n buurtavond zelf organiseren. Er is hulp voor de invulling van de avond. De praktische kant van de avond regelt u zelf.
5. Met de lief-en-leed brief kunnen we elkaar op de hoogte houden van belangrijke gebeurtenissen in het leven. En zo elkaar 'in de gaten houden' en steunen of feliciteren.

Naast deze nieuwe initiatieven blijven de 'oude vertrouwde' vormen van aandacht aan elkaar geven bestaan. Waaronder het mooie bezoekwerk van de PVD, de bezoeken aan alle nieuw ingekomen gemeenteleden, de bloemengroet mét kaart en het jeugdwerk.

In 2019 worden geen inloopavonden meer gehouden. Maar dat wil niet zeggen dat initiatieven niet meer welkom (en nodig) zijn. Als college van predikanten en ouderlingen blijven we op zoek, samen met alle gemeenteleden, naar nieuwe vormen van omzien naar elkaar.

Hebt u een idee?

Hoort u van een inspirerende invulling van pastoraat ergens in het land?

Ziet u een leemte in de verbondenheid binnen onze gemeente?

Dan nodig ik u uit om contact op te nemen.

Anja Bos

DIACONIE

Kerstvergadering diaconie

Traditiegetrouw begint de laatste diaconievergadering van het jaar met een gezamenlijke maaltijd met onze samenwerkingspartners van Forte Welzijn, Vluchtelingenwerk en maatschappelijk werk. We bespreken onze samenwerking en horen op deze manier wat er bij de verschillende organisaties leeft.

Aan het eind van de maaltijd krijgen de mensen enveloppen met inhoud voor hun cliënten die een (financieel) steuntje in de rug goed kunnen gebruiken. Zo hebben we vorig jaar op 123 adressen ongeveer 330 mensen blij kunnen maken. Het kost veel tijd om dit goed te regelen, maar het is dankbaar werk om op die manier aan mensen iets extra's te kunnen bieden met kerst.

Kerstactie met supermarkten

Op 15 december hield onze gemeente samen met Inter-Act (de jongerenorganisatie van Rotary) bij Jumbo Europaplein en Albert Heijn een actie waarbij klanten werd gevraagd een extra product te kopen voor de voedselbank. Het was mooi om te zien hoe graag mensen dat deden (sommigen gingen bijvoorbeeld speciaal terug, omdat ze het vergeten waren). Ook wilden mensen hierdoor hun verhaal delen, bijvoorbeeld dat ze vroeger zelf klant van de voedselbank waren geweest en nu blij waren dat ze iets terug konden doen. De mensen waren graag bereid om, vaak weloverwogen, extra goederen te kopen, zodat er uiteindelijk 140! bananendozen vol boodschappen zaten. Bij een gemiddelde waarde van € 30,00 per doos gaat het dan om € 4200,-! Jumbo vulde daar-

naast het statiegeld van de maand december aan tot € 1000,- waarmee de actie in totaal € 5200,- heeft opgebracht; een overweldigend succes!

We willen iedereen die heeft meegewerkt om dit resultaat te halen hartelijk bedanken; zowel de vrijwilligers die de actie uitvoerden als de mensen die de extra boodschappen gedaan en afgestaan hebben. Ook de mensen die boodschappen of een kerstpakket in de kerk of De Ruimte hebben afgegeven heel hartelijk dank hiervoor.

Bert Wolters

Dank u wel!

Namens de klanten van de voedselbank willen we iedereen die Douwe Egberts koffiepunten of theepunten heeft ingeleverd heel hartelijk danken. Na een avond punten tellen hebben we 181 setjes van 500 punten kunnen inleveren bij de voedselbank. Dat betekent 181 pakken koffie voor de klanten van de voedselbank.

Heel hartelijk dank!

Carla Otter,

De ZWO commissie

DURZAAM

kerkzijn

Noodklokken voor het klimaat

Op 1 december luidden we, samen met ongeveer 350 andere plaatsen, om 11.58 (2 voor 12) de noodklok voor het klimaat. Op maandag begon namelijk de klimaatconferentie in Katowice (Polen); het vervolg op de conferentie in Parijs. Met het luidden van de klok wilden we de onderhandelaars op de conferentie wijzen op de noodzaak concrete stappen te zetten. Na het luiden hebben we met 10 mensen van een duurzame lunch genoten, waarbij we onze gedachten hebben laten gaan over wat er nu eigenlijk gedaan moet worden om de mensen aan te zetten tot duurzamer gedrag. Gezien de reacties op het voorlopige klimaatakkoord moet daarvoor nog veel gebeuren.

Bert Wolters, (thema)diaken duurzaamheid

Plastic bakjes voor eten

Elke week kunt u komen eten in De Ruimte. Vaak wordt er meer eten klaargemaakt dan direct wordt opgegeten. Het teveel wordt in plastic bakjes meegegeven aan geïnteresseerden. Het gaat om veel bakjes, die door de kerk worden gekocht. Deze bakjes waren weer op en er zouden nieuwe besteld moeten worden, maar weer heel veel plastic bakjes met deksel bestellen is niet verantwoord (helemaal niet in het kader van Groene Kerk), als het ook anders kan.

We gaan dus geen bakjes meer bestellen. Gevolg zou echter zijn dat eten weggegooid wordt. Dat is ook niet helemaal verantwoord natuurlijk. Daarom kiezen we voor de volgende aanpak:

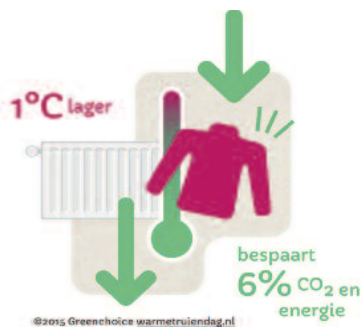
1. Mensen die komen eten en vooraf weten dat ze graag wat mee naar huis nemen kunnen een eigen afsluitbaar bakje meenemen.
2. Mensen kunnen lege afsluitbare bakjes zoals op de foto's in een bak in de keuken neerzetten (Alleen bakjes zoals op de foto's graag, om stapelen mogelijk te maken). Dan worden die in elk geval weer hergebruikt en hoeven we geen nieuwe plastic bakjes aan te schaffen.

John Patrick van der Kaa, Bert Wolters

17 februari: Warmetruien zondag

Op 15 februari wordt de landelijke warme truiendag georganiseerd. De Greenchoice Warme truiendag wordt jaarlijks op of rond 16 februari gehouden; de verjaardag van de inwerkingtreding van het Kyoto-protocol. De bedoeling van het Kyoto-protocol is om de uitstoot van broeikasgassen (waaronder CO₂), die leiden tot klimaatverandering, wereldwijd te verminderen. Het Klimaatverbond is de Nederlandse initiatiefnemer van de Warmetruien dag; zij organiseert deze nationale energiebesparingsactie samen met Greenchoice. Wij vragen u om op zondag 17 februari een warme trui aan te trekken naar de kerk.

De duurzaamste energie is de energie die je niet gebruikt. Op de nationale dag van de energiebe-

sparing zetten mensen de thermostaat massaal minimaal één graad lager en besparen zo, per graad, 6% energie en dus 6% CO₂. De trui staat op deze dag symbool voor wat we samen zélf kunnen doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. En dat we iets doen is hard nodig. Energiebesparing krijgt in het huidige landelijke energiebeleid nauwelijks de aandacht die het verdient. Op www.warmtruiendag.nl vindt u mogelijkheden om aan deze speciale dag mee te doen. Zet u de verwarming ook lager op 15 februari en trekt u een warme trui aan naar de kerk op 17 februari?

DuurZaamheidstip

Trek een warme trui aan (op 15 en 17 februari) en zet de verwarming een graadje lager. Dat scheelt 6% energie per graad.

Reacties en meer tips graag naar woltersbw@gmail.com

DIACONIECOLLECTE FEBRUARI 2019

Exodus Nederland:

Perspectief voor ex-gedetineerden

In elf Exodushuizen in Nederland kunnen mensen na hun detentie verblijven om zo de draad van het gewone leven in de samenleving weer op te kunnen pakken.

Veel gedetineerden willen na het uitzitten van hun straf de criminaliteit graag achter zich laten, maar het blijkt moeilijk om dit geheel op eigen kracht te doen. Exodus Nederland biedt sinds

1982 een woon- en werkprogramma dat ex-gedetineerden helpt hun leven na gevangenschap weer op te bouwen.

Exodus onderscheidt zich door een structurele aanpak. Alle aspecten van het leven van (ex)gedetineerden (wonen, werken, relaties en zingeving) komen aan bod. Verder boekt Exodus goede resultaten door de persoonlijke en kleinschalige aanpak.

UITGANGSCOLLECTEN FEBRUARI 2019

3 februari ZWO/WereldDiaconaat

Ondersteuning lokaal gemeentewerk onder Palestijnen

Sabeel is ontstaan in reactie op de eerste Intifada in 1990, toen een aantal christenen, predikanten en leken van verschillende Palestijnse kerken, hun geloof wilden verdiepen temidden van de turbulente gebeurtenissen. Zij wilden een Sabeel, een weg, scheppen, een bevrijdende boodschap van en voor Palestijnen in de voortdurende verdrukking. Op verschillende manieren wordt de christelijke gemeenschap gewaarborgd, door middel van Bijbelstudies, bezoeken aan heilige plaatsen, conferenties en seminars, waaraan jongeren, vrouwen en predikanten van alle kerken actief deelnemen. In een internationaal programma wil men een brug slaan tussen de christenen in het Heilige Land en de christenen in het westen. Inmiddels is Sabeel uitgegroeid tot een bloeiend oecumenisch instituut.

10 februari Kinderhospice Binnenveld Barneveld

Ook wanneer een kind ernstig ziek is, gaat het leven 'gewoon' door....

Kinderhospice Binnenveld is een huis, net als thuis, voor ernstig zieke kinderen. Een huis waar zieke kinderen korte óf langere tijd kunnen verblijven, waardoor ouders en het gezin even rustig op adem kunnen komen terwijl de zorg voor hun kind in professionele handen is. Onze doelstelling is het bieden van complexe zorg aan ernstig en ongeneeslijk zieke kinderen met een beperkte levensverwachting. Deze zorg wordt gegeven in een kleinschalige en huiselijke voorziening.

Zie ook: www.kinderhospicebinnenveld.nl

17 februari Protestantse Vrijwilligers Dienst (PVD)

Elk jaar bezoeken de vrijwilligers van de PVD gemeenteleden die 77 jaar of ouder zijn. Zij brengen dan de Elisabethbode rond die door ouderen graag gelezen wordt. Rond de Kerstdagen bezorgen ze een kersttentie bij oudere gemeenteleden.

De PVD besteedt ook aandacht aan feestelijke gebeurtenissen zoals geboorte of jubileum. Een bloemetje of een cadeau, maar vooral de belangstelling wordt altijd erg op prijs gesteld. Een prachtig stukje pastoraat. Aandacht, elkaar ontmoeten en zorgen dat zo veel mogelijk mensen gezien en gehoord worden, dat is en blijft van grote waarde!

24 februari Algemene Hulpdienst Elst

De Algemene hulpdienst is een vrijwilligersorganisatie, aangesloten bij het Meldpunt Vrijwillige Thuishulp Overbetuwe. Zij is er voor iedere inwoner van Elst die hulp nodig heeft en voor wie deze hulp (ook in financiële zin) niet beschikbaar is. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt. Iedereen kan immers in een situatie terecht komen waarbij directe hulp dringend noodzakelijk is. De hulpdienst brengt vraag en aanbod van hulp zo snel en passend mogelijk bij elkaar: een georganiseerde vorm van burenhulp.

Zie ook: www.overbetuwevoorelkaar.nl

Zie ook: www.pg-elst.nl

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer

NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd.

Voor nadere informatie A.M. Brandt, tel. 376384 (na 19.00 uur).

Deadlines Onderweg in 2019

Nummer	Deadline zondag 18.00 uur
Maart	17/2
April	24/3
Mei	21/4
Juni	19/5
Juli/Aug.	23/6
September	18/8
Oktober	22/9
November	20/10
Dec./Jan.	17/11

Verschijningsdatum: woensdag voor de eerste zondag van de maand

***DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...***

WERK AAN DE GROTE KERK?

*Ze mogen
mij wel eens oppoetsen!*

COLUMN

Weerloze waarde

‘Nu heb je in elk geval een onderwerp voor je column’, zei dierenarts Michel. Relativerende, maar daardoor ook troostrijke woorden om de tijd te doden tussen het spuitje en de laatste adem van onze Gijs. Ruim 16 jaar was hij er altijd, onopvallend aanwezig. Hoewel we hem de laatste jaren eerst wakker moesten schudden, kwam hij, op het laatst krakend en zuchtend, altijd zijn mand uit om ons te begroeten. Hij was het tastbare overblijfsel van een dynamisch gezin met opgroeiende kinderen. Voor het laatst aaide ik hem door zijn witte krullen, mij bewust van het definitieve einde van een tijdperk. En nog steeds grijp ik af en toe naar zijn riem en check ik of zijn etensbak is gevuld. Vreemd dat het een stuk stiller kan worden als iets verdwijnt dat nooit geluid maakte. Maar toch is het zo.

Al vele jaren heb ik de gewoonte om ter gelegenheid van mijn verjaardag, elk jaar weer kort na nieuwjaar, mijn familie en vrienden een uitvoerige brief te sturen, uiteraard uitmondend in een uitnodiging om er een borrel op te komen drinken. Die brieven laten iets zien van de tijd waarin we leven, wat er in de grote en kleine wereld aan de hand is en vooral vanuit welk perspectief ik ernaar kijk. Zeg maar een soort privé column. En omdat ik de indruk heb dat de meeste e-mails inmiddels niet meer worden gelezen, stuur ik die brieven heel ouderwets per post. Op mijn verjaardagsfeestje vroeg een van onze gasten wat opvalt als je een brief van 20 jaar geleden vergelijkt met mijn brieven van de laatste jaren. Best een lastige vraag, dus heb ik ze er maar even bij gepakt. Eigenlijk blijkt er in al die jaren maar één ding echt veranderd: mijn eigen blik. Twintig jaar geleden belichtte ik heel andere dingen dan nu. Mijn brieven gingen vooral over het eigen welzijn: werk, vakanties, mooie dingen, plezier maken, toekomstplannen. Tegenwoordig gaan ze veel vaker over het welzijn van anderen: ouder wordende ouders, volwassen geworden kinderen, zorg voor zieken, het welbevinden van familie, vrienden en kennissen, de toestand in de wereld, en niet te vergeten de vaak ogenschijnlijk kleine gebeurtenissen en contactmomenten die het gewone dagelijkse leven kleur geven.

Maar ook ‘de kerk’ krijgt meer aandacht dan voorheen. Onlangs vroeg mij iemand waarom ik de kerk belangrijk vind. Ik antwoordde toen: ‘Meedoen aan de kerk voorkomt dat ik cynisch word’, dat ik een houding krijg van ‘het zal allemaal wel, wat wij doen haalt toch niets uit’. De kerk staat als het ware garant voor lichtpuntjes. Zojuist onderbrak ik het schrijven van deze column voor de lunch. Ik was alleen, dus kon ik de verleiding niet weerstaan om even langs wat webpagina’s te scrollen. Op NU.nl las ik het volgende: ‘CDA sluit zich aan bij de wens van D66 en CU voor versoepeling van het kinderpardon’. Het is natuurlijk een pril signaal, maar zou onze burgerlijke ongehoorzaamheid in de Haagse Bethelkerk dan toch effect beginnen te krijgen? Vlak voor Kerst stonden we met jongeren en ouderen uit onze gemeente bij de ingang van de supermarkt. We vroegen het winkelend publiek om wat extra boodschappen te doen om toe te kunnen voegen aan de pakketten van de Voedselbank. Met zijn allen waren we diep onder de indruk van de spontane vrijgevigheid van velen. De pijnlijke misinterpretatie van De Bijbel door de ondertekenaars van het zogenaamde ‘Nashville-document’ konden we als kerk en kerkenraad niet zo maar laten passeren. Met het uithangen van de regenboogvlag hebben we de lokale gemeenschap willen laten zien dat voor ons elk mens gelijk is, in de ogen van God en dus ook in onze ogen. Punt. En wat is het mooi te zien dat als we als gemeente afscheid nemen van 4 kerkenwerkers, er ‘gewoon’ 4 klaar staan om de stokjes over te nemen. Over kleur gesproken.

Maar maak ik dan helemaal geen plannen meer? Jazeker wel. Onder het motto ‘nu kan het nog’ vertrek ik begin juli met drie vrienden – Marten, Jaco en Theo, niet helemaal toevallig ook ‘van de kerk’ – per racefiets naar Santiago de Compostela voor een sportieve pelgrimage. Om kleur te geven aan ons leven en herinneringen te bouwen waarop we als we echt oud zijn met voldoening op kunnen terugkijken.

Rest alleen nog de vraag: komt er bij ons ooit weer een hond in huis? Vast wel, maar eerst met toewijding en plezier ons werkzame leven tot een goed einde brengen, want ook werk geeft kleur aan ons dagelijks leven. Betaald of onbetaald, dat is om het even. Nou ja, bijna dan.

Peter de Leeuw

JEUGD

CRÈCHE

Elke zondagmorgen zijn uw kinderen (0-4 jaar) van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

Advent en Kerst

Afgelopen december hebben we het advents-project 'Geloof met me!' beleefd. Elke zondag ontmoette onze verslaggeefster Alie Verteller een bijzonder persoon uit de Bijbel in onze kerk. Ze stelde hen allemaal de vraag of hij of zij iets over hun geloof wilden vertellen. En wat een bijzondere en mooie verhalen hadden ze te vertellen! Zo vertelde Johannes de Doper dat hij gelooft dat iedereen een nieuwe kans van God mag krijgen om opnieuw te beginnen. Water speelt hierbij een belangrijke rol, want hiermee kun je de fouten die je gemaakt hebt wegspoelen. Sefanja vertelde dat God mensen bevrijdt en Maria vertelde over de geboorte van haar zoon Jezus, in de stal. En dat ze geloofde dat Jezus licht brengt in de wereld. Deze personen uit de Bijbel hadden elk een symbolisch figuurtje voor de kinderen bij zich om in de kerstboom van de kinderkerk te hangen. Onder andere een engeltje, een houten duifje en een babysokje. Het houten duifje lijkt gevlogen te zijn, want deze hebben we niet meer kunnen vinden toen we de kerstboom hebben opgeruimd. Mocht iemand de duif vinden dan zien we hem graag terug.

Met Kerst mochten de kinderen in de kerk een paar liedjes met muziekinstrumentjes meespelen. Voor sommige kinderen was dat even wennen zo voorin de kerk, andere kinderen startten gelijk enthousiast met het bespelen van zijn of haar instrument. Daarna zijn we gezellig met alle kinderen bij elkaar gaan zitten in de kinderkerk. We hebben gekeken en geluisterd naar het

verhaal van Joram, de knorrige herder. Hij was vaak aan het mopperen, maar toen hij gehoord had van de geboorte van Jezus en hem gezien had veranderde hij op slag in een gevoelige en vrolijke man die zingend weer op weg ging! Daarna stond er drinken en een kerstkransje voor de kinderen klaar waarvan iedereen heerlijk gesmuld heeft. Vervolgens was het tijd om zelf de handen uit de mouwen te steken en onze led-waxinelichtjes om te toveren tot een vrolijke sneeuwman of gewoon mooi te versieren. Helaas vloog de tijd voorbij en moesten we alweer gauw terug naar de kerk waardoor veel kinderen nog niet klaar waren. Daarnaast was de lijm ons niet goed gezind waardoor er veel bleef plakken, maar soms niet op de plekken waar we het zouden willen. Toch hebben alle kinderen genoten en bij terugkomst in de kerk had elk kind licht bij zich zoals de bedoeling was.

Inmiddels is het nieuwe jaar begonnen en kunnen we alweer uitkijken naar het volgende project, namelijk die van de 40-dagentijd waarin we toelevan naar Pasen. Maar daarover in de volgende Onderweg meer!

Namens de Kinderkerk,
Mirjam Knipping

Actie Schoenendoos

Begin januari hebben we de schoenendozen, die in de kinderkerk mooi versierd waren in orde gemaakt en naar het inleverpunt in Ochten gebracht. Hier worden jaarlijks zo'n 8000 dozen gecontroleerd en verzendklaar gemaakt. Vanuit onze gemeente konden we 59 dozen bijdragen. Mede weer dankzij een financiële bijdrage van twee gemeenteleden. En dankzij alle ingezamelde

spulletjes in De Ruimte waarvoor hartelijk dank. Deze dozen zullen naar kinderen in de Oekraïne gaan. Onze diaconie heeft weer voor de verzendkosten gezorgd.

Met een vriendelijke groet van
Froukje en Annemieke

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent! Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkelst.nl

Even voorstellen

Ik ben Frans Brandenburg, geboren in 1981, getrouwd met Sanne in 2006. Samen hebben we vier zonen gekregen. De oudste is op dit moment acht en de jongste twee. Ik heb 14 jaar gewerkt als meester op een basisschool. Drie jaar geleden ben ik begonnen met een deeltijdstudie theologie. Als vrijwilliger heb ik veel gedaan in de kerk, bijvoorbeeld de kinderkerk en tienerwerk. Daarnaast ben ik ouderling met een bijzondere opdracht 'de middengeneratie'. Ik houd van sporten vooral van fietsen, squash en voetbal. Ik ben toe aan een nieuwe uitdaging. Tijdens het

sollicitatiegesprek heb ik een aantal leuke (oude) jongeren ontmoet en fijne gesprekken gehad. De sfeer is goed en ik krijg er steeds meer zin in. Ik hoop met mijn ervaring een meerwaarde te zijn voor de gemeente. Hierbij is het tof om te zien hoeveel jeugdwerk er in Elst is. Als jeugdwerker ben je een voorbeeld voor de jongeren. Ik geloof in een God die van mij houdt en dat deel ik graag. Maar de kerk is meer dan dat. Het is een plaats waar iedereen zich welkom mag voelen. Je kunt er samen leuke dingen doen, gezellige meetings houden, creativiteit loslaten, (Bijbel)verhalen vertellen, actie en bezinning. Jullie weten nu een klein beetje van mij en ik wil jullie ook graag leren kennen. Voel je vrij naar mij toe te stappen om een gesprekje aan te gaan. Tot snel!

Met vriendelijk groet,
Frans Brandenburg

Jeugdwerkprogramma van de maand februari:

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING PER 1 FEBRUARI 2019:

Frans Brandenburg	Jeugd- en Jongerenwerker jjw@jeugdwerkelst.nl
Eva Buurman	voorzitter Meetingcommissie
Internet:	www.jeugdwerkpgelst.nl

DIVERSEN

Opbrengst Veiling zondag 6 januari 2019

Tussen twee prachtige concerten is een kleine veiling gehouden ten bate van het nieuwe Engelse koororgel. Het uitzwaaiconcert van het huidige Walker-orgel met medewerking van Projectkoor G-Noot onder leiding van IJsbrand ter Haar, organist is Dirk Luijmes en overige muzikanten, stak weer perfect in elkaar. Onder leiding van veilingmaestro Jeroen Jeroense is totaal (veiling + collecte) een bedrag van € 844,20 opgehaald. Tevens is op deze dag door het St. Maartenkerkkoor een bedrag toegezegd van € 1.000,-. Met deze geweldige inzet en saamhorigheid van onze gemeente is de Orgelcommissie erg blij. Met deze acties kunnen we terugkijken op een zeer geslaagde dag.

Namens de gehele Orgelcommissie kan ik u dan ook medelen dat het gehele begroting van € 152.820,- rond is. En nog wel vóór de officiële oplevering van het koororgel op 15 maart 2019. Inmiddels is de orgelrestaurateur Fokke Feenstra en Luuk Sikkema bezig om het orgel in de werkplaats te Grootegast (Gr) af te bouwen. Daarna volgt op, of kort na, maandag 4 maart 2019 het transport met een JUMBO-vrachtwagen naar Elst.

In de maanden daarna volgt opbouwen in het koorgedeelte van de kerk en het stemmen van dit mooie instrument en wordt het orgel verder gebruiksklaar gemaakt. Onze zeer gewaardeerde en deskundige orgeladviseur Jaap-Jan Steensma zal hier nauw bij betrokken zijn om het gehele project in goede banen te leiden. Wanneer verder

alles goed verloopt zal op 2e Paasdag maandag 22 april 2019 zal het nieuwe Walker-orgel uit 1877 officieel weer in gebruik worden genomen, waarbij zowel onze eigen kerkelijke gemeente, maar ook de sponsors en gasten zullen worden uitgenodigd. Nadere informatie hierover volgt nog.

Orgelcommissie: IJsbrand ter Haar, Carel van Gestel, Henk Kiestra, Jacob R. Alkema, John Verhoeven, Dirk Luijmes en Jaap Jansma.

Jacob R. Alkema

INGEKOMEN

Terugblik 2018, Reformatie in de Betuwe.

Eerste exemplaar uitgereikt aan Gerrit Mentink

Op vrijdag 9 november is in Opheusden het eerste exemplaar van Terugblik 2018 uitgereikt aan de heer Gerrit Mentink uit Elst en lid van de historische vereniging Marithaïme. De heer Mentink is historicus en heeft veel geschreven, ook voor de stichting Tabula Batavorum, een overkoepelende organisatie van historische kringen in de hele Betuwe, die eenmaal per jaar het boek Terugblik uitgeeft. Het thema was dit jaar 500 jaar Reformatie in de Betuwe en het boek kreeg als titel mee: Strijd om de kansel.

De heer Mentink heeft een boeiend hoofdstuk geschreven over de Reformatie in Elst. Een ieder die benieuwd is hoe die Reformatie hier heeft plaatsgevonden, kan het boek kopen voor € 19,- in de boekwinkel; voor leden van Marithaïme is het boek gratis.

Het thema voor Terugblik 2019 is Verkeer en Vervoer in de Betuwe.

Meer informatie: info@marithaïme.nl ter attentie van Sipkje Schimmel, vertegenwoordigster namens Marithaïme in de Stichting Tabula Batavorum.

ADRESSEN

PROTESTANTSE GEMEENTE ELST

Informatie over de kerkelijke organisatie is te vinden op www.pg-elst.nl

De Protestantse Gemeente Elst heeft geen wijk-indeling. U mag zelf een keuze maken op welke van de beide predikanten u een beroep wilt doen.

PREDIKANTEN

Ds. Jeroen Jeroense
Ram 30, 6662 CM Elst
tel.: 06-50237946
pgjeroense.elst@gmail.com

Ds. Dick Snijders
Brahmsstraat 61, 6661 BD Elst
tel.: 06-19920341
dick-snijders@pg-elst.nl

KOSTER

Jetty Gaasbeek-Jongsma
Schravenweijde 61, 6662 EC Elst
tel. 06-20902721, bellen: ma-vr 9-10 uur
koster@pg-elst.nl

ORGANISTEN

Jaap Jansma, tel. 06-20772726
j.jansma65@upcmail.nl
Dirk Luijmes, tel. 024-3792558
dirkluijmes@hotmail.com
IJsbrand ter Haar, tel. 026-4465287
ijaterhaar@hotmail.com

DE RUIMTE

St. Maartenstraat 32b, 6661 DA Elst
tel. 371357

Facilitair coördinator

John Patrick van der Kaa, tel. 06-22892782
deruimte@pg-elst.nl

Kerkelijk bureau en ledenadministratie

Finy Verhoeff-Bosman, tel. 371357
info@pg-elst.nl
Het kerkelijk bureau is open van
dinsdag-vrijdag van 9.00-12.00 uur.
St. Maartenstraat 32b, 6661 DA Elst

Archief

Ankie Vels-Nanere
archieff@pg-elst.nl

KERKENRAAD

Voorzitter: Peter de Leeuw, tel. 351107
pdeleeuw@gmail.com
Scriba: Jaco Schoenmaker, tel. 372429
kerkenraad@pg-elst.nl

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter: Ate Lindeboom, tel. 376978
Secretaris: Daniëlle Verhoeven
Penn.meester: Roland Eenhoorn
Algemene bankrekening NL 16 RABO 0373718942
Bankrekening bijdragen NL 82 RABO 0373718918
kerkrentmeesters@pg-elst.nl

COLLEGE VAN DIAKENEN

Voorzitter: Berthe de Jong, tel. 840679
Secretaris: Anneke van Nes
Penn.meester: Gert Jan Geertjes, tel. 375336
NL 95 RABO 0373737017
diaconie@pg-elst.nl

COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN

Voorzitter: vacant
Secretaris: Marien van Wier, tel. 06-11539025
cpo@pg-elst.nl

PROTESTANTSE VRIJWILLIGERS DIENST

Contact: Corrie Brüning-Kuyvenhoven
tel. 06 53365094
cbruning@upcmail.nl

JEUGDWERK

Op www.jeugdwerkpgelst.nl vind je meer info.

Jeugdraad

Contact: Bas Kampen, tel. 06-25560030
Sjors Wagemakers, tel. 06-50935994
jeugdraad@jeugdwerkpgelst.nl

Jeugd-en Jongerenwerker

Frans Brandenburg
jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Crèche (0-4 jaar)

Contact: Gerdien van Prooijen, tel. 06-27275188
creche@jeugdwerkpgelst.nl

Kinderkerk (4-12 jaar)

Contact: Frederiek Hiemstra
kinderkerk@jeugdwerkpgelst.nl

The Meeting (12 jaar en ouder)

Contact: Eva Buurman,
meeting@jeugdwerkpgelst.nl

ZWO GROEP

Contact: Carla Otter, *carla@villalutra.nl*

VERVOER NAAR DE KERK

Contact: Gerry Vrijenhoef,
tel. 06-49057140, *gvrijenhoef@gmail.com*

KERKTELEFOON

Contact: Arie Kattouw, tel. 356501
ariekattouw@kpnmail.nl

WERKGROEP KERKELIJKE GOEDEREN

Contact: Arie Kattouw, tel. 356501
ariekattouw@kpnmail.nl

BLOEMENGROET

Contact: Jetty Gaasbeek, tel. 377061
jewi@planet.nl of
Reiny van Nistelrooij, tel. 374237
rvannistelrooij@hotmail.com

BLOEMENGROEP

Contact: Femke Smelt, tel. 375610
femkesmelt@gmail.com

ST. MAARTENSKERKKOOR

Contact: Marien van Wier
st.maartenskerkkoor@gmail.com

PROJECTKOOR G-NOOT

Contact: IJsbrand ter Haar
tel. 06-48406536
ijaterhaar@hotmail.com

ORGELSTICHTING ELST

Contact: Peter de Leeuw, tel. 351107

VERTROUWENSPERSONEN namens de classicale vergadering Nijmegen (PKN)

Dhr. A. Pen, tel. 024-6420895
Blauwe Hof 41.35, 6602 ZX Wijchen
a.pen.wijchen@hetnet.nl
Mevr. D. Burki-Wierenga, tel. 024-6452333
Ringlaan 76, 6602 EB Wijchen
c.burki@vkjprive.nl

COLOFON

Onderweg is het informatiebulletin van de Protestantse Gemeente Elst en informeert gemeentelieden over zaken in en rond het kerkenwerk.

Onderweg verschijnt maandelijks. In de maanden juli/augustus en december/januari worden de nummers gecombineerd.

Oplage 1100 stuks

Druk Drukkerij Herberts, Elst

Inzenden kopij

Verzend kopij per e-mail naar:
onderweg@pg-elst.nl

Vraag indien gewenst een leesbevestiging. De redactie behoudt zich het recht voor om stukken in te korten of uit te stellen van plaatsing. Voor informatie kunt u bellen met Dirkje Lindeboom, tel. 376978. Eventueel kunt u uw kopij inleveren op het kerkelijk bureau.

Deadline

De deadline voor kopij van het maartnummer is: **zondag 17 februari** vóór 18.00 uur.
(*onderweg@pg-elst.nl*)

Aantal woorden:

De redactie streeft naar een maximale artikel-lengte van één pagina (exclusief beelden)

Kwart kolom:	90 – 100 woorden
Halve kolom:	180 - 200 woorden
Hele kolom:	370 - 400 woorden
Hele pagina:	750 – 800 woorden

Beelden bij uw kopij worden zeer op prijs gesteld. Wilt u foto's in een aparte mail sturen, dat komt de beeldkwaliteit ten goede. Grootte minimaal 300-500 KB, maximaal 1 MB. Stuur ze met ondertitel naar *onderweg@pg-elst.nl*. Grootte minimaal 300-500 KB, maximaal 1 MB.

Redactie

Het redactieteam bestaat uit:
Ina Schoenmaker, samenstelling en lay-out (372429)
Dirkje Lindeboom, samenstelling, lay-out en tekstredactie (376978)
Kees van Nes, algemene zaken